



HAUKIVEDEN KALATALOUSALUE Y-0989321-2 VUOSIKERTOMUS v. 2025

1. YLEISTÄ

1.1 Yleistiedot kalastusalueesta

Kalastusalue käsittää Saimaan vesistön osa-alueen Rantasalmen-, Joroisten kuntien ja Varkauden, sekä Savonlinnan kaupunkien alueella. Järven suurin pituus on n. 80 km ja vesistö sijoittuu Vuoksen vesistön suurten latvareittien solmukohtaan. Kalatalousalueeseen kuuluu myös paljon pieniä sisäjärväjä ja lampia sekä puroja.

Alueella kulkee syväväyliä, joista Savonlinna – Varkaus reitti on lähes ympärivuotisessa käytössä.

1.2 Pinta-ala

Haukiveden kalatalousalueen pinta-ala on noin 51 500 hehtaaria. Pienvesiä on lukumääräisesti paljon, mutta suhteellisesti pinta-alana vähän. Haukiveden vesipinta-alasta 56 km² kuuluu Linnasaaren kansallispuistoon.

1.3 Omistajayksiköiden määrä ja laatu

Osakaskuntia ja yksityisiä vesialueita kalastusalueessa on yli 300. Järjestäytymisaste on alhainen johtuen osakaskuntien vesialueiden hajanaisuudesta ja pienuudesta. Järjestäytyneiden ja toimivien osakaskuntien osuus on yli 80% vesistö-pinta-alasta ja on kasvanut yhdistymisien vuoksi.

1.4 Osakaskuntien yhdistymiset

Osakaskuntien yhdistymisneuvottelujen tuloksena Pohjoisella Haukivedellä liittyi Joroisten osakaskuntaan pieniä osakaskuntia. Yhdistämishanke päättyi vuonna 2025.

Haukiveden isot osakaskunnat ovat merkittäviä toimijoita alueellaan kalatalouden, neuvontatyön, ja vesienhoitoa edistävinä osakaskuntina ja tuottavat toiminnallaan lisäarvoa omistajilleen.

2. HALLINTO

Kalatalousalueen hallitukseen kuuluivat seuraavat yhdeksän jäsentä:

- Puheenjohtaja Sakari Sallinen
- Varapuheenjohtaja Tarmo Tolvanen
- Muut jäsenet: Reijo Herranen, Lauri Kosonen, Jukka Niiranen, Petri Hyvönen, Teijo Hyytiäinen-Markku Auvinen ja Henna Majuri.
- Tili- ja kirjanpito: Visma Solutions oy/Netvisor kirjanpito/ Henna Majuri
- Tilintarkastaja: HJL Tilintarkastusyhteisö HT Hanne Larinen
- Toiminnanjohtaja: Henna Majuri

Kalatalousalueen hallitus kokoontui 3 kertaa teams yhteydellä.

Kalastusalueen yleinen kokous pidettiin 15.04.2025 Ahvensalmen kylätalolla. Läsnä oli 11 äänivaltaista edustajaa yhteensä 24 äänellä, muita läsnäolijoita 5 henkilöä.

Etelä-Savon kalatalouskeskuksen neuvoja Harry Härkönen kertoi ajankohtaisista kalatalousasioista yleisessä kokouksessa.

Haukiveden kalatalousalueen pankkitili on Rantasalmen osuuspankissa ja käyttöoikeudet on myönnetty Henna Majurille ja Sakari Salliselle.

3. TOIMINTA

Haukiveden kalatalousalue toteutti sääntömääräisiä tehtäviä. Kokousjärjestelyt toteutettiin etäkouksina ja vuosikokous järjestettiin sääntöjen mukaisesti. Kalatalousalueen jäsenet kokoontuivat etäkouksina, josta aiheutui merkittävää kustannussäästöä ja ajankäyttö helpottui.

Haukiveden kalatalousalueen toiminta keskittyi pääsääntöisesti toiminnan kehittämiseen, tapahtumien tukemiseen, saimaannorpan uuden asetuksen valmisteluun ja tehostettuun kalastuksen valvontaan yhteistyössä Etelä-Savon kalatalouskeskuksen ja osakaskuntien kanssa.

Nuorisokalastusleirin Northern Fishing games, Rantasalmen riistanhoitoyhdistyksen ja Oravin kalapäivien tukeminen, sekä kalastuksenvalvonnan tehostaminen oli keskeisimpiä toimia.

Toiminnanjohtaja päivitti Kalpan ja jakoi omistajakorvaukset 2024 vesialueenomistajille ja päivitti kotisivuja. Kalatalousalueen toiminta ja arkisto on saatavilla sähköisenä Netvisor-ohjelmassa ja vuosikokousaineisto Kalpassa. Lisäksi vuosikokousaineisto, lausunnot ja muistutukset kotisivuilla.

4. TULOT JA MENOT

4.1 Tulot

ELY-keskuksen toiminta-avustus varsinaiseen toimintaan oli yhteensä +12 228,00 €.

Osakaskunnille jaettiin vuodelta 2024 kalastonhoitomaksuista kertyneitä omistajakorvauksia 11.8.2025 +23124,00 €. Jakamattomia varoja ei jäänyt velkatilille. Kalatalousalueelle siirtyi alle 50€ korvauksia +2223,99€. Jakamattomia omistajakorvauksia velkatilillä vuoden lopussa +3764,00€.

Haukiveden viehelupa-alueen lupien myynti toteutettiin kalatalousalueen toimesta. Lupatulot olivat laskeneet edellisvuoden tasosta, johtuen jigikalastuksen yleistymisestä. Yleiskalastusoikeuksilla harjoitettava tehokas kalastaminen kaikutekniikan avulla aiheuttaa tulonmenetyksiä yhteislupa-alueille. Näin ollen kalatalousalueiden lakisääteinen tehtävä ja vesialueenomistajien lupajärjestelmät menettävät tarkoitustaan.

Muita tuloja saatiin kalastuksenvalvonnan toteuttamiseksi +500,00 € Pohjois-Haukiveden ja Haukiveden osakaskunnilta, sekä Osmo Lappalaisen muistoksi lahjoituksia kalatalouden edistämiseen 278,00 €

Haukiveden kalatalousalue purki S-lyhyenkoron rahaston +655,22 €.

Viehelupa-alueen lupatulot:

- Vuoden 2014 tulot 5 421,76 €
- Vuoden 2015 tulot 6 280,50 €
- Vuoden 2016 tulot 4 987,00 €
- Vuoden 2017 tulot 4 756,00 €
- Vuoden 2018 tulot 4 517,50 €
- Vuoden 2019 tulot 3 371,50 €
- Vuoden 2020 tulot 7 491,00 €
- Vuoden 2021 tulot 7 097,00 €
- Vuoden 2022 tulot 5 450,00 €
- Vuoden 2023 tulot 5 266,50 €
- Vuoden 2024 tulot 4 588,00 €
- Vuoden 2025 tulot 3 436,50 €

Haukiveden kalatalousalueen toiminnan tulot yhteensä +39615,55 €. **Tilikausi 2025 osoittaa ylijäämää +3857,55 €. Tilikauden jälkeen ei tiedossa olevia muutoksia tilikauteen.**

4.2 Menot:

Kulut toimintamäärärahasta: -12 228,00€, josta henkilöstökulut olivat -8537,26 €. Tulos vuoden 2025 toimintarahana käytöstä osoittaa 0,00 €. Merkittävin kustannus kohdistui hallinto- ja henkilöstökuluihin. Muihin lakisääteisiin tehtäviin ei toimintamäärärahoja ollut riittävästi käytettävissä.

Nuorisokalastusleirin NFG järjestämiseen osallistuttiin -500,00 eurolla ja Rantasalmen riistanhoitoyhdistyksen nuorison kalapäiville -500,00 eurolla, sekä Oravin kalapäiviin -200,00 eurolla.

Kulut viehelupa-alueen toiminnasta: Lahjat- ja huomionosoitukset -150,00 € , Pyyvilän osakaskunnan laiturinhankinta -600,00 €, tapahtumat -500,00 € ja poisto -47,58€ Kulut yhteensä -1250,00 €. Tulos osoittaa viehelupa-alueen toiminnasta ylijäämää + 2965,97 €.

Kalatalousalueelle jäävää omistajakorvausta käytettiin kalastuksenvalvontaan -1004,00 € ja tapahtumiin -328,41 €. Vuoden 2025 kalatalousalueelle jäävää omistajakorvausta siirtyi seuraavalle tilikaudelle +891,58 €.

Haukiveden kalatalousalueen toiminnan kulut yhteensä **-35 758,00 €**

5. KALASTUS

Haukivedellä kalastettiin runsaasti kuluneella kaudella. Vapaa-ajankalastajien määrä on vakiintunut ja lupatulot viehelupa-alueella ja osakaskunnissa osoitti kalastuksen suosion pysyneen melko tasaisena kustannusnoususta huolimatta.

Kalastus painottuu nykyisin vapakalastukseen, josta yleiskalastusoikeudella harjoitettava jigikalastus on lisääntynyt merkittävästi. Verkkoja käytetään pääsääntöisesti talvipyyynnissä ja kesäisin mui-kunpyynnissä.

Virkistyskalastuksen osuus on kasvanut merkittävästi Haukiveden kalastusalueella, kuhan ja ahvenen osuus saaliskalana on kasvanut ja myös muikkukannat ovat pysyneet hyvällä tasolla.

5.1 Viehekalastuksen yhtenäislupa-alueet

Linnasaaren virkistyskalastusalueen viehelupa-alue

Pinta-ala n. 6 000 ha. Linnasaaren kansallispuistoa ympäröivät Saimaan vesialueet.

Etelä-Haukiveden viehelupa-alue

Alueen pinta-ala on n.20 000 ha. Linnasaaren virkistyskalastusalue sisältyy tähän. Lupia on maksettu suoraan myös kalatalousalueen tilille, mutta pääsääntöisesti verkkokaupan kautta. Lupienmyyjinä toimivat Kalakortti.com.

Savonlinnan viehekalastusalue

Toiminta perustettu 1982. Kalastuslupia myydään Savonlinnan kaupungin läheisyyteen Saimaan Haapavedelle ja Pihlajavedelle pinta-ala n. 7600 ha. Viehekalastusalueita hoitaa tarkoitukseen perustettu johtokunta.

5.2 Kaupallinen kalastus

Haukivedellä toimii ympärivuoden viisi 1lk kaupallista kalastusyrittäjää verkko-, trooli-, rysä- ja nuottakalastusta harjoittaen. Lisäksi alueella toimii myös 2 lk kaupallisia kalastajia. Eteläiseltä Haukivedeltä muikkusaaliis oli kohtalainen ja Pohjoisella Haukivedellä muikkukanta oli huono kulu-neella vuodella. Kuhakanta on kaikkialla kohtalainen. Haukivedellä kaupallisen kalastuksen tärkeimmät lajit ovat muikku, kuha, hauki, made, ahven ja lahna.

6. KALAVESIEN HOITO

Haukiveden kalatalousalue toteutti Varkauden velvoitealueen vesienhoito toimenpiteitä suorittamalla taimenen istutusta ja merkkamalla kaloja seurantaan varten syksyllä Rykinniessä Rantasal-mella.

6.1 Kalatalousalueen hoitamat istutukset

Kalatalousalue ei istuttanut viehelupatuloista järvitaimenia, koska kalojen vesihomeongelma ei ole parantunut.

6.2 Muut kalatalousalueella toteutetut istutukset

Haukiveden osakaskunta istutti: ei istutuksia

Pyyvilän osakaskunta: ei istutuksia

Pohjois-Haukiveden osakaskunta: Puroihin taimenen pienpoikasia ja siikoja Palvalahteen.

Haukiniemen osakaskunta istutti: Hiesujokeen taimenen pienpoikasia ja Haukiveteen kuhia.

6.3 Muut hoitotoimet

Haukivedellä toteutettiin osakaskuntien ja kaupallisten kalastajien toimesta useita hoitokalastuksia.

7. SEURANTA

Kalakantoja pyritään seuraamaan velvoitetarkkailun, Luken ja kaupallisten kalastajien saaliskirjanpidon avulla. Vuoden 2025 muikkukanta oli hyvä ja kala kasvoi koneperkuu kokoiseksi heinäkuun alussa. Kuha lisääntyi luontaisesti kohtalaisesti kylmän kevään ansiota ja eri kokoista kuhaa esiin-tyy melko hyvin koko Haukivedessä. Ahvenet ovat myös hyötäneet lämpimistä keväistä ja isoa ah-venta esiintyy runsaasti kaikissa Suomen pääaltaissa. Haukiveden kaupallisten kalastajien kuhasaa-liin arvo on ylittänyt muikun arvon.

Järvilohi ja -taimenkannat ovat pääsääntöisesti istutuksien varassa. Luontaisesti lisääntynyt kanta on heikossa tilassa, johtuen lisääntymisalueiden laadusta tai puutteesta.

Säännöllistä vedenlaatu seurantaa (velvoite) suoritetaan Varkauden alapuolisella vesialueella, Isolla ja pienellä Rauanvedellä, Kosulanlammella, Immolanjärvellä, Kuvansissa ja Pisamaniemessä. Vedenlaatu on parantunut erityisesti Kuokan- ja Vuoriselällä Pohjoisella-Haukivedellä kuormituksen vähentyessä Varkauden kuormittajilla. Rauanvedellä ja Kosulanlammessa vedenlaadun ylläpitämiseksi tarvitaan vuosittain hoitokalastuksia ja vesikasviennitöitä.

Kuhankasvunmäärittämisen loppuraportti ja kustannukset toteutuvat vuonna 2026 vuosikokoukselle.

8. KALASTUKSEN VALVONTA

Kalatalousalueen valvontavastaavina toimivat Arto Hotta ja Veli-Matti Vepsäläinen. Jatkettiin yhteistyötä Metsähallituksen kanssa.

Haukiveden kalatalousalueen valvojiksi valittiin ei kaupallisia kalastajia Arto Hotta, Veli-Matti Vepsäläinen, Antti Helander, Jukka Tolvanen, Markku Loikkanen, Pekka Kettunen ja Teuvo Asikainen. Nämä henkilöt oli valtuutettu valvojiksi koko kalatalousalueen vesialueella.

Valvojakortin suorittaneita on myös osakaskunnilla, jotka toimivat omalla alueellaan.

Laivayhtiöt ilmoittivat usean kerran laivaväylällä olleista verkoista. Ilmoitukset työllistivät useasti kalatalousalueen kalastusvalvojia ja osakaskunnan edustajia. Luvattomasta pyynnistä tehtiin yksi ilmoitus poliisille, joka johti sakkoihin.

Haukivedellä todettiin kalastuksen toteutuvan pääsääntöisesti kalastuslain ja lupaehtojen mukaisesti.

9. KÄYTTÖ- JA HOITOSUUNNITELMA

Hyväksytty KHS on nähtävänä kotisivuilla www.haukivesi.fi.

Haukiveden kuhankasvun iänmäärittäytulokset saadaan vuoden 2026 aikana.

10. MUU TOIMINTA

Vuonna 2025 kalatalousalueen puolesta Saimaannorppastrategian seurantaryhmässä on toiminut Markku Auvinen. Haukiveden kalatalousalueen pääaltaalla on voimassa osakaskuntien sopimukset saimaannorpan suojelemiseksi tehtävistä kalastusrajoituksista ja -valvonnasta vesialueella. Kalastusrajoitusalueen kartta löytyy Metsähallituksen sivuilta www.metsa.fi.

Henna Majuri osallistui kalatalouskeskuksen toiminnanjohtaja koulutukseen syksyn 2025 aikana.

Henna Majuri osallistui Kuvansinjoen kunnostamisen palaveriin ja kalatalousaluerajojen muutoksen valmisteluun.

Saimaan lohikalojen ystävät ry järjesti emokalapyynnin kalojen siirtämiseksi ja merkitsemiseksi voimakanaavasta koskialueelle, jossa livekamera kuvasi kalojen kulkua ja kutua uudessa kalatiessä. Haukiveden kalatalousalue on ollut mukana koordinoimassa kalojen siirtoa.

Tuettiin ja osallistuttiin Oravin kalapäivätapahtumaan, jossa osallistujia yli 300 hlöä.

Laadittiin lausunto Haukiveden yhteistarkkailun suunnitelmasta.

Kalatalousalue osallistui Asikkalan pilkkiparkin aurauskustannuksiin.

Osallistuttiin useaan Luken, MMM, Ely, Metsähallitus kehittämiskyselyyn.

Tarmo Tolvanen osallistui Etelä-Savon kalatalouskeskuksen hallituksen toimintaan.

Nordic Fishing games järjesti Haukivedellä kalastuskilpailut. Kilpailut kuvattiin YouTube-kanavalle ja alueella oli runsaasti kalastajia ja matkailijoita tapahtuman aikana. Haukiveden kalatalousalue tuki kilpailun järjestäjän nuorisoleiriä.

Rantasalmen riistanhoitoyhdistys järjesti yhteistyössä Rantasalmen 4H kerhon kanssa onkipäivän. Haukiveden kalatalousalue tuki tapahtumaa.

Osallistuttiin Kyrösjärven kuhaseminaariin.

Haukiveden Op-uistelukilpailussa 9 venekuntaa saivat saaliiksi haukea noin 200kg, kuhaa 30 kg, ahventa 20kg.

Osallistuttiin saimaannorpan suojelun infotilaisuuteen Savonlinnassa.

11. YHTEENVETO

Haukiveden kalatalousalue on toteuttanut sille määrättyjä lakisääteiset velvoitteet ja edistänyt kalataloutta alueellaan hyvän hallinnon ja sääntöjen sekä KHS:n mukaisesti. Vuoden 2025 saatiin toteutettua onnistuneesti laaditun toimintasuunnitelman mukaisesti.

Haukiveden kalatalousalueen varsinainen toiminta on toteutettu määrärahojen puitteissa ja talous on vakaalla pohjalla. Toimintamääräraha on edelleen liian alhainen kalatalousalueen toiminnan kehittämiseksi ja kaikkien lakisääteisten tehtävien toteuttamiseksi.

Haukiveden kalatalousalue on käynnistänyt ja toteuttanut vuoden 2025 aikana kalastuslain tavoitteiden mukaisia tehtäviä uhanalaisten lohikalajien luontaisen lisääntymisen edistämiseksi, tehostanut kalastuksen valvontaa alueellaan ja toteuttanut edunvalvontaa saimaannorpan suojelussa, ympäristölupaprosesseissa, kalatalouskeskuksen kokouksissa, edistänyt kalataloutta istutuksin ja yhteisviihdelupa-aluetta kehittämällä, sekä toteuttaen vesienhoitotoimenpiteitä.

Toiminnanjohtaja on osallistunut kalataloushallinnon koulutuksiin kehittämällä kalatalousalueen toimintaa vastaamaan nykyajan vaatimuksia. Taloushallinto on siirtynyt sähköiseksi ja kuitit, sekä tilinpäätöksen asiakirjat ja pöytäkirjat ovat sähköisenä Visma Solutions oy:n ohjelmissa.

Haukiveden isot osakaskunnat keventävät kalatalousalueen tehtäviä kalastuksen järjestämiseksi ja neuvonta ohjautuu myös osakaskuntien kotisivuille. Yhteistyö isojen osakaskuntien kanssa lisää tehokkuutta ja alueen saavutettavuutta.

Nuorisokalastusleirin toteutuminen toi lisää näkyvyyttä alueelle ja yhteistyötä on tarkoitus jatkaa tulevaisuudessakin. Lasten ja nuorten kalastusharrastuksen edistäminen ja kehittäminen on osa Haukiveden KHS:n tavoitteita.

